

DIMITRIE GUSTI

ANGELA HĂBĂȘESCU

Dimitrie Gusti s-a născut în anul 1880 în orașul Iași. Din anul 1919 este Membru al Academiei Române. În anii 1932 – 1933 activează ca ministru al învățămîntului, profesor la Universitățile din Iași și București. Între anii 1944 – 1946 conduce în calitate de președinte Academia Română.

Încă de pe băncile liceului a fost pasionat de carte și lectură. Cînd locuia la internatul liceului, citea pînă noaptea tîrziu la lumina palidă pentru a nu deranja somnul colegilor de cameră. Pentru Dimitrie Gusti lectura a fost principalul instrument de formare a cercetătorilor și baza materială a oricărei cercetări. Cînd activa în calitate de

profesor la Universitatea din Iași și cea din București, a pus la dispoziția studenților cărți din biblioteca personală, fiind adeptul bibliotecilor specializate, care trebuiau să cuprindă literatura necesară studenților pentru studiu și cercetare.

În bogata sa activitate a fost preocupat și de starea întregului sistem de biblioteci din România. Era încrezut că un popor fără o bună organizare și administrare a bibliotecilor nu are sorți de izbândă. Bibliotecile, împreună cu alte instituții de cultură, fac parte din patrimoniul spiritual universal. Mereu a fost preocupat de problema organizării unui catalog de bibliotecă. Susținea că cea mai însemnată măsură este crearea unui catalog general de autori ai cărților ce se află într-un anumit timp în bibliotecă.

Elaborase două scrieri valoroase, care tratau unele aspecte privind organizarea după principii moderne a bibliotecilor universitare: *“Necesitatea reorganizării Bibliotecii Centrale de pe lângă Universitatea din Iași”* (Iași, 1913) și *“Întemeierea bibliotecii și seminariilor de pe lângă Universitatea din Iași. Un sistem de propuneri, cu numeroase documente și planuri anexe”* (Iași, 1914). Pentru bibliotecile științifice au fost preconizate de autor o serie de măsuri:

- ☑ Întemeierea de biblioteci uzuale, plasate într-o sală comună de lectură, unde cărțile mai frecvente (cum sînt tratatele elementare, dicționarele, enciclopediile etc.) stau la îndemîna oricărui cititor și de care cititorul se poate servi singur, oricînd are nevoie;
- ☑ Punerea la dispoziția oricărui cititor, într-o sală specială de citire, a numerelor mai noi ale revistelor științifice, pe care iarăși cititorul le poate consulta singur;
- ☑ Sistemul împrumutului cărților acasă, fără mari dificultăți, după cerere, chiar sistemul trimisului acasă al cărților.

În anul 1921 Dimitrie Gusti a contribuit la înființarea sălii de lectură a Institutului Social Român, care s-a transformat mai târziu într-o bibliotecă. Cu susținerea lui au fost deschise biblioteci pe lângă toate centrele de cultură a tutunului (au fost deschise peste 800 de biblioteci).

Dimitrie Gusti a susținut culturalizarea satelor românești prin intermediul cărții. Pentru înființarea bibliotecilor satești și pentru cititorii țărani s-a tipărit colecția enciclopedică *„Cartea Satului”*, care s-a editat conform unui plan, urmărindu-se ca în fiecare casă a sătenilor să pătrundă cărțile. Tot în acest context, au văzut lumina tiparului mai multe exemplare ale enciclopediei *„Cartea Noastră”* (1936), care este prezentă astăzi în colecția Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „A. Russo” din Bălți. A fost acordată o atenție deosebită calității cărților din colecția *„Cartea Satului”*, atît după conținut, cît și estetic. S-a ales tiparul cel mai frumos, a fost utilizată hîrtia și reproducerile de o calitate înaltă, au fost chemați să scrie cei mai de seamă scriitori ai țării.

Dimitrie Gusti menționa, că *„fiecare bibliotecă trebuie să fie întotdeauna la curent cu progresul științific, deziderat care poate fi îndeplinit numai dacă bibliotecarii sînt buni specialiști în domeniul de activitate și dacă au o cunoștință vie de mersul științei și sînt în stare a-l urmări activ”*.